

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2014 roku

Sąd Rejonowy w Białymstoku II Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący : SSR Marta Radziwon

Protokolant : Emilia Nabiałek

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2014 roku w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z wniosku M. T. (1)

z udziałem H. U.

o stwierdzenie nabycia spadku po L. U. (1)

postanawia:

I. Stwierdzić, że spadek po L. U. (1),

synu J. i F.,

zmarłym dnia 17 sierpnia 1963 roku w B.,

ostatnio stale zamieszkałym w B.,

na podstawie ustawy nabyli:

- żona B. U. (1) z domu W. - w 1/2 części,

- brat P. U., syn J. i F. - w 1/2 części;

II. Stwierdzić, że zainteresowani ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni M. T. (1) wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po L. U. (1), zmarłym w dniu 18 sierpnia 1963 roku w B., ostatnio stale zamieszkałym w B. (k. 2-3).

Uczestnik postępowania H. U. nie odniósł się do wniosku.

Sąd ustalił, co następuje:

L. U. (1), s. J. i F., zmarł w dniu 17 sierpnia 1963 roku w B.. Ostatnio stale zamieszkiwał w B. (odpis zupełny aktu zgonu – k. 60-60v).

W dacie otwarcia spadku pozostawał w związku małżeńskim z B. U. (1) z domu W. (odpis zupełny aktu zgonu – k. 60-60v).

B. U. (1) z domu W. zmarła w dniu 12 września 1997 roku (informacja z Centrum Personalizacji Dokumentów MSW – k. 105-106; zaświadczenie z PESEL SAD – k. 85-85v), brak jednak pewności czy to małżonka spadkodawcy. Brak jest

tez informacji, aby zmarły pozostawił dzieci (zapewnienie spadkowe M. T. (1) – k. 45-45v). W chwili śmierci rodzice zmarłego L. U. (1) nie żyli (zapewnienie spadkowe M. T. (1) – k. 45-45v). Spadkodawca miał rodzeństwo, z którego znany jest jedynie P. U., zmarły w dniu 21 marca 1989 roku (zapewnienie spadkowe M. T. (1) – k. 45-45v; odpis skrócony aktu zgonu – k. 7). Obecnie nieżyjący brat zmarłego spadkodawcy P. U. pozostawił po sobie dwojkę dzieci, tj. strony niniejszego postępowania – M. T. (1) i H. U. (odpisy USC – k. 8-9, 56).

Brak jest informacji aby zmarły pozostawił testamenty i aby toczyło się postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku po nim jak również, aby spadkobiercy składali oświadczenia mające związek ze spadkiem (zapewnienie spadkowe M. T. (2) – k. 45-45v).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. I ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku – Przepisy wprowadzające kodeks cywilny (Dz. U. 1964 nr 16 poz. 94 ze zm.) Kodeks cywilny wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1965 roku, z wyjątkiem art. 160-167, 178, 213-219.

L. U. (1) zmarł w dniu 17 sierpnia 1963 roku, a więc w dacie, w której jeszcze nie obowiązywały przepisy Kodeksu cywilnego. Kwestie spadkowe regulował wówczas dekret z dnia 8 października 1946 roku – Prawo spadkowe (Dz. U. 1946 nr 60 poz. 328 ze zm.).

Wprawdzie dekret z dnia 8 października 1946 roku został uchylony art. III ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku – Przepisy wprowadzające kodeks cywilny. Tym niemniej jednak, zgodnie z art. LI tej ustawy - do spraw spadkowych stosuje się prawo obowiązujące w chwili śmierci spadkodawcy.

Wobec powyższego, w niniejszej sprawie będą miały zastosowanie przepisy dekretu z dnia 8 października 1946 roku – Prawo spadkowe.

Z chwilą śmierci spadkodawcy następuje otwarcie spadku (art. 3 § 1 dekretu Prawo Spadkowe). Spadek otwiera się w miejscu ostatniego zamieszkania spadkodawcy (art. 3 § 2 dekretu Prawo Spadkowe). Spadkobiercą może być tylko ten, kto żyje w chwili otwarcia spadku (art. 5 § 1 dekretu Prawo spadkowe).

Dziedziczenie może być ustawowe albo testamentowe (art. 15 § 1 dekretu Prawo spadkowe). Dziedziczenie ustawowe co do całości spadku zachodzi wówczas, gdy spadkodawca nie zostawił testamentu, w którym ustanowił spadkobiercę, albo gdy wszyscy spadkobiercy, powołani do spadku w testamencie, nie chcą lub nie mogą być spadkobiercami (art. 15 § 2 dekretu Prawo spadkowe).

Sąd spadku bada z urzędu, kto jest spadkobiercą. W szczególności bada, czy spadkodawca pozostawił testament, oraz wzywa do złożenia testamentu osobę, co do której będzie uprawdopodobnione, że testament u niej się znajduje. Jeżeli testament zostanie złożony, sąd dokona jego otwarcia i ogłoszenia (art. 670 k.p.c.).

W przedmiotowej sprawie celem ustalenia, kto jest spadkobiercą L. U. (2), a także czy pozostawił on testament Sąd odebrał zapewnienie spadkowe od M. T. (1) (k. 45). Wnioskodawczyni nie miała dużej wiedzy na temat innych członków rodziny spadkodawcy oraz szczegółowej wiedzy o zmarłym. Wskazała, że miał on 7 albo 8 rodzeństwa, z imienia i nazwiska wymieniła jedynie swojego ojca P. U.. Z istotnych informacji podała również, że rodzice zmarłego nie żyli już w dacie otwarcia spadku po nim. Podała, że nic nie wie na temat, czy L. U. (1) pozostawił testament. Podała, że nigdy nie słyszała, aby spadkodawca miał dzieci, żonę.

Mając na względzie, iż zapewnienie nie było wystarczające, Sąd wezwał spadkobierców poprzez ogłoszenie w piśmie poczytnym na całym obszarze Państwa (art. 672 k.c., art. 673 k.c., art. 674 k.c.) w dniu 21 stycznia 2014 roku. Tym niemniej jednak po upływie 6 miesięcznego terminu od daty wywieszenia ogłoszenia nikt nie zgłosił się do udziału w sprawie (art. 675 k.c.).

Wobec braku informacji, aby spadkodawca pozostawił testament, dziedziczenie po nim zachodzi w trybie ustawowym. W oparciu o zapewnienie spadkowe oraz odpisy aktów USC (k. 6, 7) Sąd ustalił, iż L. U. (1) pozostawił brata P. U.

(obecnie nieżyjącego) – jest to fakt niewątpliwy. Dalej zaś z odpisu zupełnego aktu zgonu L. U. (1) wynika ponadto, iż w dacie śmierci pozostawał on w związku małżeńskim z B. U. (1) z domu W. (k. 60-60v).

W systemie PESEL SAD Sąd ustalił, iż w dacie otwarcia spadku zmarłego żyły dwie – obecnie nieżyjące - B. U. (2) z domu W. (zaświadczenia z systemu PESEL SAD – k. 84-85v). Na podstawie odpisu zupełnego aktu zgonu jednej z tych osób tj. B. U. (1) ur. w dniu (...) Sąd ustalił, iż osoba ta nie była jednak małżonką L. U. (1), lecz niejakiego W. U. (zob. k. 94-94v). Tym samym być może małżonką spadkodawcy była – B. U. (1) z domu W. ur. w dniu (...) (k. 85). B. U. (1) ur. dniu (...), zmarła w dniu 12 września 1997 roku, nie figurowała w księgach Urzędu Stanu Cywilnego w B. (k. 90). O udzielenie informacji na jej temat Sąd zwrócił się do Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA Wydziału Ochrony Informacji Niejawnych Zespołu (...) w W. (k. 95). Wskazano tam jednak, iż nie był wydany dotyczący jej akt zgonu (k. 105-106). Jedynie została odnotowana data jej zgonu tj. 12.09.1997 r. Na podstawie dostępnych informacji z akt sprawy i działań Sądu podjętych z urzędu nie udało się jednak ustalić kręgu spadkobierców zmarłej B. U. (1), a więc osób, które mogłyby być zainteresowane rozstrzygnięciem niniejszego postępowania. Prócz tego nie ma pewności, iż B. U. (1) ur. dniu (...) była żoną spadkodawcy. Jedyna niewątpliwa informacja jest oto taka, że w dacie otwarcia spadku spadkodawca miał żonę B. U. (1) z domu W. (k. 6). Sąd ponadto próbował dowiedzieć się więcej za temat spadkodawcy, w ramach art. 670 k.p.c., idąc za śladem osoby, który zgłosiła zgon L. U. (1), tj. A. K. (k.60v; zob. k. 65-65v; 67-74). Jednak starania te nie przyniosły żadnego efektu. Także Sąd podjął próbę ustalenia kto obecnie jest zameldowany pod adresem gdzie mieszkał A. K.. Jednakże wszystkie osoby zameldowane w tym samym domu w dacie otwarcia spadku już nieżyją (k.67-70, 74).

Wobec tego, iż Sąd wyczerpał wszystkie możliwe drogi do ustalenia kręgu spadkobierców zmarłego, należało dokonać ustaleń na podstawie posiadanych informacji.

Art. 18 dekretu Prawo spadkowe stanowił, że w braku zstępnych powołani są do spadku rodzice i rodzeństwo spadkodawcy (§ 1) W zbiegu z rodzeństwem każde z rodziców otrzymuje jedną czwartą część spadku, przypadającego krewnym spadkodawcy; pozostałą część otrzymuje rodzeństwo w częściach równych (§ 2). Z kolei Art. 22, iż - pozostały przy życiu małżonek dziedziczy z ustawy: w zbiegu ze zstępnymi małżonka zmarłego - jedną czwartą część spadku, w zbiegu z jego rodzicami i rodzeństwem lub zstępnymi rodzeństwa - połowę spadku, a w braku takich krewnych - cały spadek.

Wobec powyższego, Sąd na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego stwierdził, że spadek po L. U. (1) nabyli: jego jedyny znany brat P. U., który żył w dacie otwarcia spadku a także małżonka B. U. (1) z domu W., która także przeżyła spadkodawcę, w udziałach po 1/2 części.

Prawa innych osób do spadku po zmarłym nie zostały wykazane, nie było też możliwości ich ustalenia na podstawie dostępnych Sądowni środków.

Wydatki w przedmiotowej sprawie związane z ogłoszeniem wyniosły 530,94 złotych (k. 77). Zostały one w całości uiszczone przez wnioskodawczynię (k. 61). W pozostałym zakresie zainteresowani ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie (art. 520 § 1 kpc).